7/17948

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ 6303 20 / 11 /2006

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.10.2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-26306 sayılı yazı.

Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin GÜLER'in, "Okullardaki şiddet olaylarına ve uyuşturucu kullanımına ilişkin" İlgi yazı eki 7/17948 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2-3-4-5. İlköğretim ve ortaöğretim düzeyinde hazırlanan öğretim programlarında sevgi, saygı, hoşgörü, barış, dostluk ve benzeri değerlere ağırlıklı olarak yer verilmektedir. Ayrıca yeni geliştirilen ilköğretim programlarında (Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen ve Teknoloji, Hayat Bilgisi ve Türkçe) "Rehberlik ve Psikolojik Danışma, Özel Eğitim ve Sağlık Kültürü" ara disiplin alanlarının kazanımları olarak yer almıştır.

Örnek kazanımlar (1-8. sınıflar):

- Olumsuz duygularıyla baş etme becerisi geliştirir.
- Sağlıklı olmanın bireyin öz sorumluluğu ile ilişkisini kurar.
- Etkili iletişim kurmanın yollarını belirler.
- Bağımlılık yaratan maddelerin sağlık üzerindeki olumsuz etkilerini saptar.
- Bir ilişkiyi sürdüren ve zedeleyen tutum ve davranışlara örnek verir.
- Anlamlı ilişkiler kurma ve sürdürmenin önemini fark eder.
- Var olan bir sorun için uygun çözüm yolları üretir.
- Kızgınlık ve öfke gibi duygularını uygun şekilde ifade eder.
- Duyuşsal yeterlikler geliştirir (Dürüstlük, saygı, hoşgörü, güven, yardımlaşma, paylaşma adalet, tutumluluk, vb.).
- İnsanların fikirlerine, ilgilerine ve duygularına saygı gösterir.
- Alkol ve ilaç kullanımını özendiren medya mesajlarını fark eder.
- Akran gruplarıyla sağlıklı arkadaşlık ilişkileri kurar.
- Akran baskısına karşı koymak için iletişim becerilerini kullanır.
- Uyuşturucu ve alkol kullanımına ilişkin akran baskısına direnç gösterir.
- Etkili insan ilişkilerinin önemini ve nasıl oluştuğunu analiz eder.
- Kızgınlık, öfke ve benzeri davranışları kontrol edebilme becerisini geliştirir.
- Başkalarıyla olumlu ilişkiler kurar.
- Olumsuz tutum ve davranışlarla başa çıkabilme becerisi geliştirir.

Ayrıca, şiddet olaylarına katılanlarla ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Ödül ve Disiplin Yönetmeliği ile Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nde gerekli müeyyideler bulunmaktadır. Söz konusu yönetmelikler üzerinde geliştirme çalışmaları da sonuç safhasındadır.

Diğer taraftan, çocuk ve gençler arasında duygusal ve fiziksel şiddet bu gün her toplumda yaygın olarak görülmekte olup toplum sağlığı açısından acil çözüm getirilmesi gereken bir konudur. Sokakta, okulda, aile içi ve medyatik şiddet, ihmal, istismar, intihar, madde kullanımı giderek artan bir oranda karşımıza çıkmaktadır. Çocuk ve gençler arasında yaşanan şiddetin nedenleri konusunda herkes farklı söylemlerde bulunuyor.

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

7/17948

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/6303 20/11/2006

Konu : Soru Önergesi

Kimi sorunun eğitim kurumlarından, kimi aileden, kimi medyadan, kimi toplumun kültürel ve sosyal yapısındaki bozulmalardan, kimi sapkın inanç ve yaklaşımlardan kaynaklandığını söylüyor.

Şiddet çok erken dönemlerde tanınması ve müdahale edilmesi gereken bir durumdur. Elbette şiddettin nedenleri bilimsel ve çok yönlü ele alınmalı ve değerlendirilmelidir. Olayları tek bir nedene bağlamak, son zamanlarda yaşanan okul içi şiddet olaylarında olduğu gibi belirli bir ili, okulu ya da okulları hedef göstermek doğru değildir.

Bakanlığımız tarafından çocuk ve gençlerimizin içinde bulunduğu riskin boyutunu gerçekçi bir şekilde ortaya koymak, sağlıklı bilgiler toplamak, izlemek ve değerlendirmek amacıyla veri tabanı oluşturma çalışmaları önemsenen bir yaklaşımla ivedilikle sürdürülmektedir. Bununla birlikte ülke genelinde yürütülen, çocuk ve gençlerimizin risklerden korunması çalışmaları, kritik ve acil bir eylem planı içerisinde izlenmeye ve değerlendirilmeye alınmıştır.

Çocuk ve gençlerimizin risklerden korunması çalışmaları kapsamında;

- Ülke genelinde mevcut durum analizinin yapılması,
- Standart veri toplama araçlarının hazırlanması,
- Ülke genelinde yürütülen çalışmalarda ortak bir anlayış ve çalışma etiği oluşturulması,
- Merkezi ve yerel kapasite harekete geçirilerek kaynak oluşturulması,
- Dünyada yürütülen çalışmalardan elde edilen bilgi ve deneyimlerin değerlendirilmesi,
- Koruma, önleme ve müdahale model ve programlarının oluşturulması,
- İzleme, değerlendirme ve yönlendirme hizmet modellerinin oluşturulması,
- Konularında sektörel ve uluslararası işbirliği anlayışı çerçevesinde bir çalışma stratejisi oluşturulması

doğrultusunda hizmet yürütülmektedir.

Bakanlığımız öncelikle şiddete ilişkin yasal düzenlemeleri güncelleştiren, görev ve sorumlulukları içeren üç genelge hazırlamıştır.

Ulusal ve uluslararası geniş katılımlı bir sempozyum düzenlenerek şiddet konusu bilimsel ve deneyimsel tartışmaya açılmıştır. Sempozyum sonucunda elde edilen sonuç bildirgesinden hareketle tüm eğitim çalışanlarının ve paydaşların ortak bir noktada buluşturan strateji belgesi oluşturulması noktasında bir sonuca ulaşılmıştır. Bu kapsamda eğitim ortamlarında şiddet olaylarının önlenmesi ve risklere karşı sürdürebilir, etkili kurumsal düzenlemelerin, hizmetlerin, yöntemlerin ve materyallerin geliştirilmesini kapsayan beş yıllık (2006-2011) eylem planı hazırlanarak tüm eğitim kurumları ile birlikte ilgili sektörlere dağıtılmıştır. Söz konusu eylem planına, 50'den fazla sektör hazırlık sürecinden başlayarak katkı vermiştir. Ortak yaklaşım ve iş birliğini içeren bu süreç beş yıllık plan dahilinde artarak devam edecektir. Eylem planında, yönetim, öğretmen, öğrenci, eğitim ortamı ve çevresi ile aileleri kapsayan beş müdahale alanı yer almaktadır. Müdahale alanları doğrultusunda görev ve yetki alanları belirlenmiş, ayrıntılı bir takvimi içeren beş yıllık faaliyetler açık ve net bir şekilde yer almıştır.

7/17948

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/6302

20/11/2006

Konu : Soru Önergesi

İlköğretimde ilk kez rehberlik programı çıkarılmış ve nerdeyse 20 yıl sonra ilk defa bu öğretim yılı rehberlik saati konulmuştur. Hem ilköğretim, hem de ortaöğretimde konulan rehberlik saatlerinin korunması ve arttırılması, bu programın başarısı ile doğrudan ilişkilidir. Yeni hazırlanan ilk ve ortaöğretim rehberlik programlarında eğitsel, mesleki ve kişisel, sosyal rehberlik alanlarında; okula ve çevreye uyum, eğitsel başarı, kendini kabul, kişilerarası ilişkiler, toplum ve aile, güvenli ve sağlıklı hayat, eğitsel ve mesleki gelişim alanları olmak üzere 7 yeterlik alanı belirlenmiştir;

Geçmiş yıllarda sigara, alkol ve madde kullanımı gibi riskli davranışlar ve yaşam olayları karşısında anket ile bilgi alma ve/veya kısa bilgilendirmeler yapılıyordu. Bu yaklaşımın olumlu bir davranış değişikliğine yol açmadığı gibi ters tepme/bumerang etkisi oluşturduğu araştırmalarla desteklenmektedir. Bumerang etkisi; merakı uyandırarak, ilgiyi çekerek istenmeyen ve beklenmeyen bir sonucu ifade etmektedir. Kuşkusuz bu sonuç ne kadar hassas, nazik bir durumla karşı karşıya olduğumuzu ortaya çıkarmaktadır. Bu bakış açısı ile Bakanlığımız tarafından çocuk ve gençler için 3 öğretmen, 3 aile ve 11 öğrenci oturumundan oluşan "Hayata Sahip Çıkmak" eğitim modülü öğretmenler ve aileler için hazırlanarak, ülke genelinde dağıtımı tamamlanarak, uygulamalara başlanmıştır. Söz konusu eğitim modülünün eğitim ve uygulama semineri 16-20 Ekim 2006 tarihlerinde Mersinde gerçekleştirilmiştir.

Çocuk ve gençlerimizi risklerden korunması çalışmalarımız, Avrupa Birliği ve ikili anlaşmalarla 2006 yılında uygulamaya başlanmış/başlanacak ulusal ve uluslararası projelerimizde, etkili anne-baba eğitimi, yaşam becerileri konuları, hazırlanan eğitim modüllerimize destekleyici bir yaklaşım olarak yer almaktadır.

Bakanlığımız tarafından çocuk ve gençlerimizin içinde bulunduğu riskin boyutunu gerçekçi bir şekilde ortaya koymak, sağlıklı bilgiler toplamak, izlemek ve değerlendirmek amacıyla veri tabanı oluşturma çalışmaları önemsenen bir yaklaşımla ivedilikle sürdürülmektedir. Bu kapsamda; Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi (TUBİM) eşgüdümünde, uluslararası standart veri toplama, izleme ve değerlendirme formlarının ülke normlarına uyarlama çalışmaları yapılmaktadır.

Ülke genelinde yürütülen çalışmalar;

- Okul giriş ve çıkış saatlerinde risk oluşturabilecek durumların tespiti ve kontrolü,
- Öğrencilere, öğretmenlere ve ailelere yönelik eğitim seminerleri, bilgilendirme toplantıları, paneller,
- Anket uygulama, analiz, değerlendirme; eylem planı hazırlama,
- Yerel anlamda özgün projelerin desteklenmesi (Sorumlu Birey Bilinçli Toplum Projesi, Gelişim İçin Değişim Programı, Gençlik İçin Meslek Edindirme Projesi, Bilinçli Nesillerle Güvenli Yarınlara gibi),
- Konu ile bağlantılı çeşitli afişlerin, broşürlerin ve kitapçıkların hazırlanması; bu çalışmaların ilgili bireylere dağıtımının sağlanması,
- Yerel televizyon ve radyo kuruluşları ile iş birliği yapılarak ilgili konular hakkında programların gerçekleştirilmesi,
- Bireysel ve grupla psikolojik danışma oturumları,
- Grup Rehberliği etkinlikleri,
- Psiko-eğitim uygulamaları,

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/ 6303 20/11/2006

Konu : Soru Önergesi

- Sağlık taramaları,
- Madde bağımlılığını önleme amaçlı film ve dia gösterimleri,
- Temel önleme alanında psikolojik danışmanların yetiştirilmesi,
- Resim, şiir ve kompozisyon yarışmaları

gibi etkinlikler oluşturmaktadır.

Ayrıca;

- Uyuşturucu ve Madde Bağımlılığı,
- Zararlı Alışkanlıklar - Risklerden Korunma,
- Temel Önleme,
- Şiddet ve Saldırganlığın Nedeni,
- Aile İçi Şiddet,
- Suç ve Şiddet,
- Öfke Kontrolü,
- Davranış Bozuklukları,
- Çocuk Hakları,
- İletişim,
- Özgüven Geliştirme,
- Sosyal Beceri Geliştirme,
- Travma Sonrası Stres Bozuklukları,
- Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar,
- Gelişim Dönemleri ve Sorunları,
- "Hayır" Diyebilme,
- Boş Zamanları Değerlendirme
- Okula Devamsızlık ve Nedenleri

konularında eğitim seminerleri düzenlenmektedir.

Konuya ilişkin olarak; il emniyet müdürlükleri, il sağlık müdürlükleri, il gençlik ve spor müdürlükleri, il müftülükleri, üniversiteler, sivil toplum örgütleri, kredi ve yurtlar kurumu il müdürlükleri, belediyeler, ulusal ve yerel radyo televizyon kurumları ile de iş birliği yapılmaktadır.

Çocuk ve gençlerimizi risklerden korunması çalışmalarımız, Avrupa Birliği ve ikili anlaşmalarla 2006 yılında uygulamaya başlayan, "Etkili Anne-Baba Eğitimi" ve "Yaşam Becerileri" konularını içeren, uluslararası projelerimiz kapsamında hazırlanan eğitim modüllerimiz destekleyici bir yaklaşım olarak yer almaktadır.

Bakanlığımız tarafından çocuk ve gençlerimizin içinde bulunduğu riskin boyutunu gerçekçi bir şekilde ortaya koymak, sağlıklı bilgiler toplamak, izlemek ve değerlendirmek amacıyla veri tabanı oluşturma çalışmaları önemsenen bir yaklaşımla ivedilikle sürdürülmektedir. Standart veri toplamak amacıyla hazırlanan Vak'a Analiz Formu elektronik ortamda doldurulmaya başlanmıştır.

Eğitim ortamlarında, güvenilir ve olumlu bir atmosfer oluşturulması öğrencileri risklere karşı koruma, önleme ve müdahale çalışmaları kapsamında, kamu bilinci ve duyarlılık artırmak amacıyla 6 ana başlıkta bilgilendirici TV spotları hazırlanmıştır. Her biri 50 saniye

7/17948

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/6303 20/ 4/2006

Konu : Soru Önergesi

olan bu spotlar; öğrenci, öğretmen, okul yöneticileri, veliler, esnaf ve medyanın şiddet karşısında yapabileceklerinin altını çizmektedir

İlköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin gelişim özellikleri dikkate alınarak hazırlanan altı çeşit kaplık kâğıdı hazırlanmıştır. Karikatürist Salih MEMECAN tarafından çizilen karikatürler de, öğrencilere şiddet ve şiddete ilişkin baş etme becerileri mizahi bir yaklaşımla sunulmuştur.

Eğitim kurumlarına işleyişi ve eylem planını içeren Özet Plan Posteri hazırlanarak dağıtılmıştır.

Şiddet ve şiddetle ilintili risklere karşı sürdürülebilir etkili kurumsal düzenlemelerin, hizmetlerin, yöntemlerin ve materyallerin geliştirilmesini kapsayan bu planın ilk aşaması, konuyla ilgili temel anlayışın, strateji ve politikaların belirlenmesi ile bunlara dayalı bir detaylı uygulama planlarının hazırlanmasıdır. Bu noktadan hareketle Millî Eğitim Bakanlığı ve UNİCEF temsilcileri ile akademisyenlerden danışma kurulu ile teknik çalışma grubu oluşturulmuştur

Kuşkusuz şiddet olgusu karşısında; incelikle hareket etmek, berrak düşünmek, kendi düşünce ve kültür bilinci ile birlik ve dayanışma içinde olmak zorundayız. Bu gün medyada şiddetin her türlüsünün adeta bombardıman gibi sunulması, en ince ayrıntılarına kadar anlatılması, çocuk ve gençlerimizde kontrolsüz ve güçlü bir model oluşturmasını oldukça önemli ve tehlikeli bir yaklaşım olarak görülmeli ve ivedilikle üzerine gidilmesi gereken bir olgu olarak ele alınmalıdır. Bu noktadan hareketle ailelerden, okullara, basından çevreye kadar tüm toplumun çok dikkatli ve özenli olması gerekmektedir.

Bakanlığımız geliştirilen izleme modeli çerçevesinde düzenli aralıklarla gelişmeleri ve yıllık gelişme raporları hazırlayarak kamuoyuna duyuracaktır.

Bakanlığımızın görev alanına giren her konuda imkânlar oranında gerekli çalışmalar yürütülmekte, bu kapsamda yukarıda belirtildiği gibi çocuk ve gençlerin şiddet ve benzeri risklerden korunması için de gereken yapılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay 06650 ANKARA
Telefon: 425 00 86 - 425 98 47 Faks : 418 64 01
e – posta : sgb @ meb.gov.tr Elektronik ağ : www.meb.gov.tr